

Verslag Oekraïne reis van 19 mei t/m 26 mei 2018

Deelnemers: Simonette Tak, Alla ter Huerne, Kees Vaartjes, Piet Vos, Ben en Evelien van der Velden (verslag)

Het is inmiddels een traditie bij stichting WHOE, dat als iemand voor het eerst meegaat deze persoon het verslag schrijft. Aangezien het voor mij de eerste keer is, maar dit geldt ook voor Kees - maar die 'moet' rijden -, ben ik 'aan de beurt'! Van veel mensen in mijn omgeving, krijg ik de reactie "Ga jij pas voor de eerste keer? Ik dacht dat je er al een keer geweest was". En ja, het is inderdaad de eerste keer voor mij. Veel heb ik natuurlijk al wel gehoord en alle verslagen gelezen. Maar nu ga ik het zélf een keer meemaken: ik ben heel benieuwd!

19 mei

Het is 05.30 uur als wij met een volgeladen busje de Pelikaanlaan uitrijden, uitgezwaaid door de echtgenoten van Simonette en Alla. Het busje rijdt lekker en zit goed. Kees en Piet zijn de chauffeurs en wisselen elkaar bij toerbeurt af, Simonette en Alla zitten op de middelste bank, manlief Ben & ik op de achterbank. Heb een boek uit de bieb gehaald over de geschiedenis van Oekraïne. Wat een bewogen geschiedenis heeft dit land ook achter de rug. Vele oorlogen, niet bij Rusland behoord, weer wel en weer niet... Gedeelten afgepakt, weer teruggepakt en weer afgepakt, en onlangs (2014) De Krim weer afgepakt, en wat te denken van de oorlog die nog steeds woedt in het oosten van het land. Om 06.15 uur passeren we de Nederlands - Duitse grens. We kunnen lekker doorrijden. Kees en Piet wisselen elkaar na 2 – 2 ½ uur rijden af, met een kwartier pauze. Lekker even tijd om de benen te strekken, iets te drinken of te eten en voor een sanitaire stop. Om 14.15 uur bereiken we de grens Duitsland – Polen. Geen paspoortcontrole, want het is een EU-land. Bedoeling is richting Wroclow, via Katowice naar Krakau te rijden. Het zijn mooie asfaltwegen en het is rustig op de weg vergeleken met Duitsland. We denken lekker door te kunnen rijden. Alhoewel; een paar uur later staan we in een file. Deze wordt veroorzaakt door een militaire colonne. Als we de lange rij voertuigen gepasseerd zijn, kunnen we weer tempo maken. Om 19.30 uur zijn we op de plek van bestemming deze eerste dag, het Eko-motel in Wieliczka. Het diner valt goed in de smaak en we gaan bijtijds naar bed, want morgen moeten we weer vroeg op.

20 mei

Na een heerlijk ontbijt en nadat alle bagage weer in het busje zit, rijden we om iets over achten bij het motel weg. Nog 165 km te gaan tot aan de Oekraïense grens. We leren elkaar al wat beter kennen. De weg in Polen richting de grens is heel erg rustig. De Poolse douanier is een beetje flauw, als we per ongeluk niet de goede baan kiezen, en weer helemaal terug moeten rijden... De grensovergang bij Oekraïne duurt niet onredelijk lang. Wat opvalt is dat het allemaal jong personeel is en de emancipatie daar goed is doorgedrongen: meer dan de helft is vrouw! De oude garde is ontslagen vanwege corruptie (..), vertelt Alla die zich nog dagelijks bezighoudt met de ontwikkelingen in haar geboorteland. Om 11.30 uur zijn we in Oekraïne, hier is het ook mooi weer, de zon schijnt (20 oC). We nemen de ringweg richting L'viv en dan naar Ternopil. In vergelijking met andere jaren is de weg naar Ternopil enorm verbeterd, geen kuilen en gaten meer volgens Alla en Ben. Het laatste stuk echter worden we toch nog door elkaar geschud, om daarna even later door Lesya (directeur Rode Kruis Ternopil), van harte welkom te worden geheten. Bewondering heb ik voor Alla die vragen van 'beide partijen' moeiteloos vertaalt in het Oekraïens of in het Nederlands. Tegen een uur of 17.00 zitten we op onze kamers. 's Avonds tijdens het eten praten we met Lesya, die druk bezig is om het 100-jarig bestaan van het Rode Kruis in Ternopil (stad én provincie) te organiseren.

21 mei

Het is 2° Pinksterdag in Nederland, maar dit fenomeen kent men niet in Oekraïne. En qua kerkelijk jaar is het daar 2 weken 'later' dan bij ons; Pinksteren moet dus nog komen... Vanwege het 100-jarig bestaan van het Rode Kruis van Ternopil, zijn we 's middags eerst uitgenodigd voor een lunch bij Lesya, om daarna met de andere genodigden de opening van een postzegelverzameling t.g.v. 100-jarig bestaan Rode Kruis bij te wonen.

22 mei

Om 11.30 uur worden we verwacht bij het theater in de stad voor het feest t.g.v. het 100-jarig bestaan Rode Kruis. Iedereen heeft zich netjes uitgedost. Ook zijn Duitse gasten uit Freiburg uitgenodigd.

In de hal treffen Ben, Alla en Simonette enkele andere mensen die ze tijdens een vorig hulptransport de afgelopen jaren, hebben ontmoet. Het is een hartelijk weerzien.

Ook ontmoeten we Halynha, directeur Rode Kruis Borshchiv.

Het theater is prachtig, oud, met enkele verdiepingen en loges. Lesya heeft een zeer feestelijk programma in elkaar gezet. Een koppel bestaande uit een man en een vrouw praten deze middag aan elkaar. Eerst wordt begonnen met het Oekraïense volkslied afgewisseld met een stuk geschiedenis, muziek. En op een gegeven ogenblik is het moment daar (..) Uit handen van de landelijke voorzitter van het Oekraïens Rode Kruis krijgt Ben een onderscheiding in de orde van 'de kracht van de menselijkheid', voor hetgeen hij heeft betekend voor Ternopil en omgeving. Ben is verrast en toch ook wel wat overdonderd. Even later bij het hapje en drankje zegt Ben, maar zonder al die ruim 80 vrijwilligers, had ik dit ook niet gekund... Een waarheid als een koe, maar iemand moet toch de motor zijn (!). 's Avonds eten we in een modern restaurant, met uitzicht op de stad. De wodka vloeit rijkkelijk, overal wordt op getoost – steeds wordt er iets nieuws bedacht - . Gelukkig is duidelijk dat als je je glasje omkeert, je niet meer hoeft... Met de taxi terug naar het hotel. Wat een mooie dag!

23 mei

's Morgens vroeg checken we eerst uit bij het hotel in Ternopil, want het lukt ons niet qua tijd om ruim 200 km over hobbelige wegen heen en weer naar Vinnytsia te rijden, de volgende bestemming van onze reis. De directeur van het Rode Kruis van Vinnytsia rijdt met ons mee. Gisteren was hij ook van de partij op het feest. Doel van dit bezoek is, of we als stichting WHOE een nieuw gebied straks kunnen voorzien van goederen. Daarom willen we bekijken of het een betrouwbaar adres is, waar we straks met een gerust hart spullen naar toe kunnen sturen. De directeur Serhiy genaamd, heeft bij aankomst bij het Rode Kruisgebouw, een lunch voor ons geregeld. Ik krijg steeds meer bewondering voor het Rode Kruis in Oekraïne, dat vergeleken met Nederland, naast de reguliere standaardtaken, vooral ook de plaats inneemt om mensen die het moeilijk hebben, te helpen. Oekraïne kent géén stelsel van sociale voorzieningen, zoals wij dat in Nederland kennen.

In Oekraïne ben je afhankelijk van mensen die jou, - in dit geval het Rode Kruis -, willen helpen. Of mensen die je met hen in contact brengt.

De vanzelfsprekendheid die wij kennen om geholpen te worden, kent men hier absoluut niet. Iets anders wat opvalt, al zou het Rode Kruis je op het gebied van goederen willen helpen, dan lukt dit ook weer niet altijd.

Het Rode Kruis is weer afhankelijk van de spullen die ze krijgen... Ik wist wel dat we het goed hadden in Nederland, maar dit is voor mij een ware 'eye-opener', en zie ineens het enorme belang van de goederen die ze krijgen, of niet...

Na de lunch bezoeken we een kinderziekenhuis (1 t/m 18 jaar) en maken kennis met de directeur, die een rondleiding geeft. Een paar afdelingen zijn opgeknapt, maar vele ook niet. De afdelingen die we bezoeken zijn wel armetierig. Kinderen liggen op dunne matrasjes. Alla en Ben bezoeken de afdeling met kankerpatiëntjes. Het blijkt dat hier zeker spullen naartoe kunnen, wat te denken van b.v. matrassen?

Na dit bezoek, brengt Serhiy ons naar een basisschool, daterend uit 1964. De school wordt opgeknapt, sinds de bouw is er niets meer aan onderhoud gedaan. Op zich ziet de school van binnen er redelijk uit, echter veel moet nog worden opgeknapt, maar de gymzaal stemt echt droevig.

De houten vloer (zoals gebruikelijk in Oekraïne) heeft bijna geen verf meer, en misschien het meest essentiële: er zijn geen attributen. Ik heb nog nooit iemand zó blij gezien als de directrice een 'reclame opblaasbal' van één van de WHOE-leden overhandigd krijgt.

's Avonds eten we samen met Serhiy in ons hotel in Vinnytsia.

Daarna laat Alla ons de stad zien, waar zij lange tijd heeft gewoond.

24 mei

Weer vroeg op, om na het ontbijt naar Khmelnytskyi te gaan. We gaan hier naar toe om te kijken of dit een mogelijk een plaats, omgeving is waar stichting WHOE straks ook goederen naar toe kan sturen. We hebben om 12.00 uur met Angelina, de tolk uit Rotterdam die vorig jaar mee is geweest met de busreis voor WHOE-vrijwilligers i.v.m. het 25-jarig bestaan van st. WHOE, afgesproken. Het is de plaats, waar zij vroeger gewoond heeft en nu nog met enige regelmaat komt. Aan st. WHOE heeft zij gevraagd of een keer goederen naar dit gebied konden worden gestuurd. Met het hulp-transport van april jl. is dit gebeurd. Na weer flink door elkaar geschud te zijn, ontmoeten we eind van de ochtend Angelina en haar pleegdochter en niet onbelangrijk de geneesheer/directeur Aleksandr van het ziekenhuis, waar Aidspatiënten worden verpleegd. Op die plek staat in de buurt ook een gebouw voor mensen met verstandelijke en psychische problemen. Het ligt zo'n 20 minuten rijden buiten Khmelnytskyi. Daar aangekomen,

maken we ook kennis met de zoon van de dokter, die neuroloog is en ook op de spoedeisende hulp in het ziekenhuis in Khmelnytskyi werkt. Vol trots laten vader en zoon het ziekenhuis zien. Ze hebben al veel kunnen opbouwen. Wat echter vooral ontbreekt, zijn grote wasmachines i.p.v. een huis-tuin-en-keuken wasmachine (zoals wij thuis hebben). Voor 40 personen moeten zij, inclusief beddengoed de was doen; een heel karwei...

Na een zeer smakelijke lunch die ons wordt aangeboden, en we nader met elkaar kennismaken, gaan we halverwege de middag naar de pastor.

Hij is degene die voor st. WHOE de hulpgoederen afgelopen april in ontvangst heeft genomen. Ook hier worden zaken besproken wat er met de goederen gebeurt, welke mensen goederen ontvangen, hoe lang het duurt voordat hulpgoederen door de douane worden vrijgegeven, en nog veel meer. Na het gesprek worden we hartelijk uitgezwaaid, en in hun ogen vertrekken we iets te vroeg, omdat ze ons eigenlijk nog iets van de stad hadden willen laten zien, als teken van gastvrijheid.

Omdat we op tijd terug willen zijn in Ternopil, om 's avonds met Lesya en Halynha te gaan eten, besluiten we toch te vertrekken.

Eind van de middag komen we weer bij 'ons' hotel in Ternopil aan.

En eigenlijk voelt het voor iedereen als een soort 'thuiskomen'. Bijzonder dat in een paar dagen deze stad ineens zo vertrouwd aanvoelt. De weg langs het Meer, grotendeels een goed trottoir maar aan het eind van de weg moet je alleen opletten of je je voeten niet verzwikt, omdat het trottoir ineens ophoudt, vanwege geldgebrek, zoals ook op vele andere plekken in de stad. Nieuwe bussen, oude bussen, hele oude bussen. Mensen uit de omgeving die producten van het land proberen te verkopen. Bedelaars. Oude taxi's, nieuwe taxi's. Het contrast tussen rijk en arm is erg groot.

's Avonds eten we voor de laatste keer met Lesya en Halynha. Daarna gaan we naar het hotel. We worden tot onze verrassing overstelpt met cadeaus... Dit is écht niet nodig! Maar het is een uiting van dankbaarheid, dat wij vanuit West-Europa en vele anderen met ons, naar Oekraïne toekomen.

Het geeft hun mentaal kracht, en het gevoel dat ze niet vergeten worden... Lesya, moe van alle organisatie rondom het 100-jarig bestaan Rode Kruis, vraagt of wij het 'erg' vinden nu al afscheid te nemen. 'Natuurlijk niet', is ons antwoord. Vervolgens nemen we roerend afscheid van Lesya en Halynha. We drinken nog wat en gaan daarna op tijd naar bed i.v.m. de terugreis de volgende dag.

Vrijdag 25 en zaterdag 26 mei gebruiken we om terug te rijden naar Nederland.

Vrijdag worden we nog een paar keer gebeld door Lesya o.a. of we goed de grens zijn overgekomen. Als (merendeel) WHOE-vrijwilligers zijn we in deze week ineens een (h)echt team geworden, iedereen met zijn/haar eigen kwaliteiten en vaardigheden. Iets waar we blij mee zijn!

En wát een indrukwekkende reis... Enorm veel gezien, veel ervaren, genoeg om thuis over te vertellen.

Een land dat er nog lánóg niet is, ook al gebeuren er al wel heel veel goede dingen.

Maar hulp blijft voorsnog nodig, ook al lijkt het misschien soms een druppel op een gloeiende plaat.

